

LEGE Nr. 394 din 7 octombrie 2003
pentru ratificarea Acordului dintre Guvernul României și Guvernul Republicii Ungare privind cooperarea în domeniul militar, semnat la Budapesta la 7 aprilie 2003

EMITENT: PARLAMENTUL

PUBLICATĂ ÎN: MONITORUL OFICIAL NR. 708 din 10 octombrie 2003

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

ARTICOL UNIC

Se ratifică Acordul dintre Guvernul României și Guvernul Republicii Ungare privind cooperarea în domeniul militar, semnat la Budapesta la 7 aprilie 2003.

Această lege a fost adoptată de Senat în ședința din 4 septembrie 2003, cu respectarea prevederilor [art. 74](#) alin. (2) din Constituția României.

p. PREȘEDINTELE SENATULUI,
DORU IOAN TĂRĂCILĂ

Această lege a fost adoptată de Camera Deputaților în ședința din 22 septembrie 2003, cu respectarea prevederilor [art. 74](#) alin. (2) din Constituția României.

PREȘEDINTELE CAMEREI DEPUTAȚILOR
VALER DORNEANU

ACORD

între Guvernul României și Guvernul Republicii Ungare privind cooperarea în domeniul militar

Guvernul României și Guvernul Republicii Ungare, denumite părți, în conformitate cu [Tratatul](#) de înțelegere, cooperare și bună vecinătate dintre România și Republica Ungară, semnat la Timișoara la 16 septembrie 1996,

referindu-se la principiile și prevederile [Acordului](#) cu privire la măsurile de întărire a încrederii și securității, suplimentare față de documentul O.S.C.E. de la Viena, 1994, și la dezvoltarea relațiilor militare dintre Guvernul României și Guvernul Republicii Ungare, semnat la Arad la 6 septembrie 1996,

confirmând angajamentul lor față de țelurile și principiile Documentului de fondare a Organizației Națiunilor Unite, depunând eforturi pentru a întări încrederea și securitatea, precum și domeniul dezvoltării bunelor relații de vecinătate dintre Guvernul României și Guvernul Republicii Ungare, subliniind necesitatea îmbunătățirii cooperării militare existente și obligațiilor reciproce pentru integrarea euroatlantică, au convenit următoarele:

ART. 1

Scop

- (1) Părțile cooperează în domeniul militar.
- (2) Ministerele apărării din cele două părți sunt responsabile pentru aplicarea prezentului acord.

ART. 2

Domenii de cooperare

- (1) Cooperarea militară include următoarele:
  - 1.1 armonizarea aspectelor de politică de securitate în plan militar privind păstrarea stabilității euroatlantice, precum și a întăririi stabilității relațiilor;
  - 1.2 schimburi de cunoștințe asupra conceptului de securitate și apărare, precum și asupra doctrinei de angajare a forței și a principiilor de pregătire a personalului;
  - 1.3 schimb de experiență referitor la controlul armamentelor;
  - 1.4 activități având ca scop pregătirea cadrelor, în primul rând pregătirea ofițerilor, precum și instruirea operativă privind unitățile și statele majore;
  - 1.5 schimb de experiență și informații în următoarele domenii:
    - a) legislație, reglementări interne și internaționale privind apărarea națională și categoriile de forțe ale armatei;
    - b) managementul resurselor bugetare, planificarea și executarea bugetului apărării;
    - c) managementul resurselor umane și financiare;
    - d) organizarea comandamentelor la nivel operațional și teritorial și funcționarea statelor majore;
    - e) structura organizatorică a unor unități multinaționale și instruirea acestora;
    - f) armament, sisteme de armament și echipamente militare, precum și studii și dezvoltări privind tehnologia militară și interoperabilitatea echipamentelor militare;
    - g) organizarea și funcționarea sistemelor de transmisiuni în cadrul categoriilor de forțe ale armatei;
    - h) infrastructurile militare;

- i) controlul și managementul spațiului aerian;
- j) activități medicale;
- k) relațiile umane și problemele sociale în cadrul categoriilor de forțe ale armatei;
- l) organizarea și sarcinile logisticii în cadrul categoriilor de forțe ale armatei;
- m) istorie militară;
- n) geografie și topografie militară;
- o) activități culturale și sportive;
- p) prevenirea și înlăturarea dezastrelor;
- q) planificarea apărării;

1.6 utilizarea poligoanelor de pregătire și tragere aparținând celeilalte părți, contra cost, pe baza unui acord separat între părți;

1.7. studierea și analizarea reciprocă a posibilităților de a executa în comun activități de menținere a păcii sau umanitare sub egida O.N.U., O.S.C.E. și U.E.

(2) Părțile își rezervă dreptul de a coopera și în alte domenii care nu sunt enumerate în alin. (1) al acestui articol și care cad în competența părților.

ART. 3

Forme de cooperare

Cooperarea se realizează, în special, prin următoarele forme:

- a) consultări și reuniuni de lucru la toate nivelurile de comandă și de conducere;
- b) vizite reciproce;
- c) studii, precum și participarea la cursuri în instituțiile militare de învățământ;
- d) congrese, inspecții, conferințe și seminarii;
- e) schimb de reprezentanți ai statelor majore, precum și din unități ale categoriilor de forțe armate, în scopul planificării instrucției și exercițiilor militare;
- f) exerciții militare în comun;
- g) instruirea unităților în comun;
- h) vizite la bazele aeriene și în unitățile trupelor de uscat;
- i) întâlniri între delegații ale statelor majore, ale unităților militare și ale diferitelor categorii ale forțelor armate, precum și între delegații ale instituțiilor militare de învățământ;
- j) schimb de ofițeri între instituțiile militare de învățământ, consultații, cursuri;
- k) schimb de documentație;
- l) menținerea continuă a relațiilor dintre structurile militare care au responsabilități în domeniul managementului crizelor.

ART. 4

Vizite

Părțile organizează la intervale regulate vizite reciproce ale reprezentanților lor, atât la nivelul miniștrilor apărării, statelor majore generale, comandamentelor și statelor majore ale categoriilor de forțe, armelor și specialităților, cât și la nivelul altor comandamente și direcții similare, în scopul întăririi înțelegerii și încrederii.

ART. 5

Comisia militară mixtă

(1) Se instituie o comisie militară mixtă româno-ungară care este responsabilă cu organizarea și coordonarea cooperării bilaterale în domeniul militar.

(2) Copreședinții Comisiei militare mixte româno-ungare sunt persoane desemnate de miniștrii apărării ai părților, iar membrii acesteia sunt reprezentanți ai ministerelor apărării ale părților, atașaii apărării ai părților, precum și ofițeri, reprezentanți ai diferitelor categorii de forțe armate, arme și servicii, în funcție de subiectele abordate.

(3) Comisia militară mixtă româno-ungară se întrunește o dată pe an, alternativ, în România sau în Republica Ungară.

(4) Orice subiect de natură să promoveze cooperarea bilaterală poate fi înscris pe ordinea de zi a ședinței Comisiei militare mixte româno-ungare, după ce a primit în avans aprobarea celor doi copreședinți.

(5) Comisia militară mixtă româno-ungară face bilanțul cooperării realizate pe parcursul anului precedent și stabilește Planul de cooperare bilaterală pentru anul următor.

(6) Planul de cooperare bilaterală include activitățile stabilite de comun acord, tematica acestora, modalitățile și datele, locurile de desfășurare, precum și instituțiile responsabile de executarea lor. Planul de cooperare bilaterală este semnat de copreședinții Comisiei militare mixte româno-ungare care au autorizație corespunzătoare.

(7) Copreședinții Comisiei militare mixte româno-ungare poartă corespondență prin intermediul atașaiilor apărării.

ART. 6

Prevederi generale privind exercițiile comune

(1) Părțile, în conformitate cu legislația lor internă, organizează și conduc exerciții și antrenamente comune, cu participarea unuia sau mai multor servicii ori unități militare aparținând diferitelor arme. Planurile anuale de antrenament operațional ale ministerelor apărării ale părților includ exercițiile menționate. Prevederile specifice cu privire la exercițiile în comun vor fi definite sub forma unor înțelegeri separate, încheiate la nivelul ministerelor apărării.

(2) Pe timpul exercițiilor utilizarea spațiului aerian al statului părții care primește se face în conformitate cu prevederile legale ale acestuia.

Tranzităriile aeriene se efectuează conform acordurilor și regulamentelor internaționale cu privire la traficul aerian la care părțile au aderat.

(3) Pe timpul desfășurării exercițiilor militare partea care primește asigură găzduirea și hrana personalului militar și civil al părții care trimite, în aceleași condiții ca și pentru categoriile de personal similare ale părții care primește.

(4) Dacă transporturile sunt efectuate pe cale aeriană sau maritimă, o listă precisă a categoriilor de personal și a materialelor transportate trebuie completată, luându-se în considerare reglementările [Acordului](#) dintre statele părți la Tratatul Atlanticului de Nord și celelalte state participante la Parteneriatul pentru Pace cu privire la statutul forțelor lor, încheiat la Bruxelles la 19 iunie 1995 (denumit în continuare PFP SOFA), în conformitate cu prevederile legale interne în vigoare ale statelor părților.

(5) Prevederile [Acordului](#) dintre Guvernul României și Guvernul Republicii Ungaria privind cooperarea în domeniul transporturilor militare, semnat la Băile Felix la 20 decembrie 1997, se aplică transporturilor feroviare și rutiere ale efectivelor și materialelor militare.

ART. 7

Obligațiile părților cu privire la exercițiile comune

(1) Pe timpul pregătirii și desfășurării exercițiului militar partea care primește asigură, cu titlu gratuit, următoarele:

- a) pregătire militară: poligoane, centru de pregătire înzestrat cu echipament corespunzător, mobilă, sistem de telecomunicații intern, precum și echipament de multiplicare, corespunzătoare necesităților exercițiului;
- b) găzduirea în instituții militare a personalului militar și civil al părții care trimite;
- c) mijloacele de transport pentru deplasarea personalului militar și civil al părții care trimite;
- d) echipamentul și serviciile aeronautice de pe aeroporturile militare;
- e) operațiunile de salvare aeriană și maritimă;
- f) reprezentarea cartografică a zonei în care se desfășoară exercițiul militar.

(2) Pe timpul pregătirii și desfășurării exercițiului militar partea care trimite suportă următoarele cheltuieli privind:

- a) deplasarea personalului participant la exercițiu și a echipamentelor tehnico-materiale către/de la locul de desfășurare a acestuia, incluzând costul taxelor de trecere pe autostrăzile, podurile și prin tunelurile folosite de unitățile sale pe teritoriul statului părții care primește;
- b) în cazul în care oferta de cazare în cadrul cazărmilor nu este acceptată, găzduirea personalului militar și civil participant la exercițiu, în afara cazărmilor, este suportată de partea care trimite;

- c) mijloacele de bază de subzistență și hrănirea personalului militar și civil al părții care trimite participanți la exercițiul militar;
- d) utilizarea mijloacelor civile de telefonie, de telecopiere și informatice în afara necesităților exercițiului militar;
- e) repararea și întreținerea vehiculelor proprii militare, a echipamentului și a armamentului;
- f) manifestările în domeniul relațiilor publice pe care le organizează;
- g) pentru nevoi proprii, partea care trimite poate să angajeze interpreți;
- h) carburanții și lubrifianții.

(3) Facturile pentru carburanții și lubrifianții asigurați forțelor armate ale statului părții care trimite de către partea care primește sunt emise conform aceluiași tarif practicate de către partea care primește în cadrul categoriilor de forțe ale armatei sale.

(4) În interesul desfășurării exercițiilor, părțile fac întotdeauna înțelegeri de aplicare, specificând serviciile necesare pentru desfășurarea exercițiului și rambursarea acestor servicii.

ART. 8

Schimbul de personal pe timpul exercițiilor comune

În timpul exercițiilor comune este permis schimbul de personal militar sau civil între categoriile de forțe armate ale părților. Acești membri respectă reglementările legale, precum și regulile și regulamentele în vigoare în statul părții care primește.

ART. 9

Transportul și mânuirea bunurilor periculoase pe timpul exercițiilor comune

Pe timpul exercițiilor comune bunurile periculoase (de exemplu, muniția) vor fi transportate conform prevederilor legislației internaționale și vor fi depozitate, păzite și protejate în conformitate cu legile și cu reglementările statului părții care primește.

ART. 10

Utilizarea serviciilor de telecomunicații pe timpul exercițiilor comune

(1) Utilizarea serviciilor de telecomunicații publice în statul părții care primește se face în conformitate cu prevederile legale interne ale statului părții care primește, precum și cu reglementările comerciale ale companiei care asigură aceste servicii. Aceste reglementări trebuie luate în considerare în cazul definirii modului și condițiilor de calcul al rambursării cheltuielilor, precum și al stabilirii și plății facturilor.

(2) Categoriile de forțe armate ale părții care trimite pot, dacă este necesar pentru îndeplinirea misiunii, să instaleze și să pună în funcțiune temporar echipamente de telecomunicații și de radiotelecomunicații terestre și prin satelit, cu acordul autorităților competente ale statului părții care primește.

(3) Echipamentele de comunicații ale categoriilor de forțe armate ale statului părții care trimite trebuie să fie conectate la rețelele de telecomunicații ale părții care primește și trebuie să respecte cerințele autorităților competente.

(4) În statul părții care primește categoriile de forțe armate ale statului părții care trimite pot folosi doar acele frecvențe care le-au fost atribuite de autoritățile competente ale părții care primește. Imediat ce perioada de ședere temporară a fost încheiată, acestea nu mai au dreptul să le utilizeze.

(5) Forțele armate ale statului părții care trimite iau toate măsurile pentru a nu perturba funcționarea rețelelor de telecomunicații ale părții care primește, căroră le comunică în prealabil caracteristicile de utilizare a echipamentelor pe timpul exercițiului. În cazul unei perturbații cauzate, în afara teritoriului statului părții care primește, de către stațiile radio ale categoriilor de forțe ale armatei ale statului părții care trimite, autoritățile competente ale statului părții care trimite procedează conform dispozițiilor regulamentului internațional de radiocomunicații în vigoare. Autoritățile competente ale părții care primește iau măsuri care să împiedice perturbațiile de funcționare a echipamentelor de telecomunicații ale părții care trimite, cauzate de echipamente radio sau de alte instalații electronice ale părții care primește. În cazul perturbațiilor electromagnetice se aplică reglementările părții care primește, referitoare la compatibilitatea electromagnetică a echipamentelor. Dacă pentru a elimina aceste perturbații trebuie oprit echipamentul care este cauza, partea care trimite procedează în acest sens cât mai curând posibil.

ART. 11

Protecția mediului pe timpul exercițiilor comune

(1) Părțile recunosc importanța protecției mediului pe timpul exercițiilor realizate în comun și iau măsurile necesare pentru a proteja mediul. Categoriile de forțe armate ale părții care trimite sunt obligate să se supună prevederilor de protecție a mediului ale statului părții care primește.

(2) Dacă are loc o astfel de deteriorare, după evaluare, partea care a cauzat deteriorarea mediului este obligată să suporte costurile totale ale reparării în conformitate cu prevederile internaționale și cu prevederile interne ale statului care primește. Costul total al reparării este stabilit, după o discuție preliminară cu reprezentanții statului care trimite, de către autoritățile statului care primește.

(3) Armamentul, vehiculele șenilate, tehnica de luptă grea și materialele periculoase vor fi transportate, de preferință, cu mijloace de transport feroviare sau navale în conformitate cu [art. 9](#) din prezentul acord.

(4) Pe timpul exercițiilor comune categoriile de forțe armate ale statelor părților sunt obligate să folosească pe timpul activităților lor terestre, aeriene și navale carburanți, lubrifianți și aditivi cât mai puțin poluanți. În cazul oricărui pericol de poluare atmosferică, vor fi luate toate măsurile necesare pentru a se limita poluarea produsă de emisia de gaze de eșapament.

(5) Pe timpul exercițiilor comune categoriile de forțe armate ale statelor părților sunt obligate să limiteze pe cât posibil, la minimum, poluarea sonoră și să ia în considerare interesul populației afectate.

(6) Deșeurile și gunoaiele vor fi reciclate și eliminate în conformitate cu prevederile legale în vigoare ale statului părții care primește. Muniția, precum și alte mijloace de luptă vor fi transportate de pe teritoriul statului părții care primește sau vor face obiectul unei autorizații date de autoritățile competente ale statului părții care primește pentru a fi distruse, folosindu-se metode și proceduri stabilite de autorități.

(7) Alin. (3), (4) și (5) pot face obiectul unor înțelegeri speciale.

ART. 12

Aprobarea mișcării trupelor și materialelor militare

(1) În cadrul prezentului acord, structurile competente ale părților vor permite transportul trupelor și materialelor militare ale celeilalte părți peste graniță către zonele unde activitatea, sub mandat O.N.U. sau O.S.C.E., urmează să fie îndeplinită, precum și în scopul participării la exerciții în care se regăsesc țelurile Parteneriatului pentru Pace.

(2) Transportul menționat la alin. (1) nu înseamnă acordarea automată a permisiunii de trecere a frontierei. Trecerea frontierei se face având un permis acordat în baza prevederilor legale ale statului părții relevante.

ART. 13

Statutul legal al personalului militar și civil

Prevederile PfP SOFA vor fi aplicate statutului legal ce reiese din aplicarea și implementarea prezentului acord.

ART. 14

Aspecte financiare

(1) Finanțarea cooperării se face pe bază de reciprocitate.

(2) Partea care primește va suporta cheltuielile de hrană, cazare, asistență medicală și stomatologică de urgență, precum și de transport intern pe teritoriul statului propriu. Asistența medicală și stomatologică de urgență trebuie să fie stabilită în conformitate cu paragraful 5 al [art. IX](#) din PfP SOFA.

(3) Partea care trimite plătește salariile și suportă cheltuielile de transport internațional, precum și alte cheltuieli care nu au fost menționate mai sus.

(4) Pentru activități specifice pot fi stabilite alte modalități de suportare a cheltuielilor, pe baza înțelegerilor de aplicare.

ART. 15

Protecția informațiilor

Protecția informațiilor se va face în conformitate cu prevederile Acordului dintre Guvernul României și Guvernul Republicii Ungare privind protecția reciprocă a schimbului de informații militare secrete de stat, semnat la Debrețin la 17 februarie 1997.

ART. 16

Obligațiile părților ce rezultă din alte acorduri internaționale

(1) Prevederile PfP SOFA se aplică tuturor aspectelor care nu sunt reglementate de prevederile prezentului acord.

(2) Prezentul acord nu afectează obligațiile părților care rezultă din alte acorduri internaționale, iar scopul său nu contravine intereselor, securității și integrității teritoriale ale altor state.

ART. 17

Soluționarea divergențelor

Orice divergențe ce reies din interpretarea și aplicarea prezentului acord vor fi soluționate pe canale diplomatice și nu vor fi supuse nici unei terțe părți.

ART. 18

Prevederi finale

(1) Prezentul acord va intra în vigoare în a 30-a zi de la data primirii ultimei notificări prin care părțile se înștiințează reciproc prin canale diplomatice despre îndeplinirea procedurilor legale interne necesare intrării sale în vigoare.

(2) Prezentul acord se încheie pe o perioadă nedeterminată, dacă nici una dintre părți nu va înștiința în scris cealaltă parte despre intenția sa de a-l denunța. Denunțarea va avea efect la 6 luni după primirea unei astfel de notificări. În cazul denunțării, prevederile relevante ale prezentului acord vor rămâne în vigoare până la data la care toate activitățile în curs vor fi terminate sau toate problemele ce reies din activitățile îndeplinite conform prezentului acord vor fi rezolvate.

(3) Prezentul acord poate fi amendat oricând prin acordul scris al părților. Amendamentele vor intra în vigoare conform alin. (1).

(4) La data intrării în vigoare a prezentului acord, Acordul-cadru de colaborare și cooperare dintre Armata României și Armata Republicii Ungare, semnat la București la 29 noiembrie 1990, își va înceta valabilitatea.

Semnat la Budapesta la 7 aprilie 2003, în două exemplare originale, fiecare în limbile română, ungară și engleză, toate textele fiind egal autentice. În cazul unor diferențe de interpretare, textul în limba engleză va prevala.

PENTRU GUVERNUL ROMÂNIEI,

Ioan Mircea Pașcu,
ministrul apărării naționale

PENTRU GUVERNUL REPUBLICII UNGARE,
Juhasz Ferenc,
ministrul apărării

La data de 30 ianuarie 2004 a intrat în vigoare [Acordul](#) dintre Guvernul României și Guvernul Republicii Ungare privind cooperarea în domeniul militar, semnat la Budapesta la 7 aprilie 2003, ratificat de către Parlamentul României prin Legea nr. 394/2003, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 708 din 10 octombrie 2003.